

ASTRO
NOMŮV
SEN

Přeložila Helena Beguivinová

Thierry Bourcy
François-Henri Soulié

Astronomův sen

Z francouzského originálu *Le songe de l'astronome*,
vydaného nakladatelstvím Éditions 10/18, Paříž 2016,
přeložila Helena Beguivinová.

Obálka, grafická úprava a sazba Luboš Drtina

Odpovědný redaktor Jindřich Vacek.

Korektorka Soňa Čapková.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

argo@argo.cz, www.argo.cz,

roku 2018 jako svoji 3493. publikaci.

Tisk Těšínská tiskárna.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-2390-6

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS,

sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice,

tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387,

e-mail: odbyt@kosmas.cz, www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v internetovém knihkupectví
www.kosmas.cz.

Přípravu na Pražském hradě (o pětadvacet let později)

To, co jest nahoře,
jest jako to, co jest dole.

Hermes Trismegistos (*Smaragdová deska*)

„Dávejte přece pozor, vždyť to rozbijete!“ vykřikl Tycho Brahe na dva nebohé sloužící, kteří na nejlepší místo ve velkém hradním sále kladli na malé pódium, postavené za tímto účelem, slavný kvadrant, který ten velký astronom sám vymyslel a díky němuž dosahoval pozoruhodných výsledků při pozorování nebes.

Oba nosiči, klesající pod vahou a neskladností přístroje dosahujícího našír přes dva metry, se naposledy pokusili ho opatrně umístit na správné místo. Ve skutečnosti to byla pouze dřevěná maketa zařízení, které si astronom kdysi instaloval na hradě Uranienborg, ale i tak byl ten nástroj s mnoha obloukovitými stupnicemi značně působivý. Na stoly, pokryté velkými ubrusy z vzácných látek, rozestavené kolem dokola v rozlehlém sále nazývaném Španělský, protože odpovídal tehdejšímu vkusu, a již tak přeplněném výzdobou, Brahe umístil několikery hodiny. Tvrdilo se, že jsou tak přesné, že umožňují vypočítat deklinaci těch nejvzdálenějších nebeských těles s přesností na několik vteřin, a prý se nemohly nikdy porouchat. K vylepšení podívané astronom připravil i perský

astroláb, přestože jeho používání považoval už za překonané, a armilární sféry.² U těch dbal na to, aby byl zachován geocentrický model v souladu s církevním učením: věděl, že mezi hosty, které Rudolf II. Habsburský sezval, aby se seznámili s jeho astronomickými objevy, bude zejména obávaný inkvizitor Roberto Bellarmin, neustále pasoucí po sebemenším závanu kacířství. Císař Rudolf popíchl zvědavost hostů oznámením, že večer Tycho Brahe vyloží své pojetí vesmíru, založené na jeho slavných pozorováních. Dá tím pádnou odpověď dábel-skému Koperníkovi, který tvrdí, že Země a hvězdy se točí kolem Slunce. Tohoto slavnostního dne učenec vyměnil svůj strohý černý oděv za kabátec s granátově rudými odlesky na zapínání až ke krku. Přes něj přehodil plášť ze silného hnědého sukna s podšívkou a širokým límcem z černého hedvábí, jakým byla pošita i jeho kulatá čapka zdobená jemnou zlatou točenicí a bílým labutím brkem. Zasvěcenec by v tom jistě poznal narážku na tři etapy Velkého díla: na černě zbarvenou, bíle zbarvenou a nakonec rudě zbarvenou materii. Všeobecně se totiž vědělo, že Tycho Brahe už několik měsíců zanedbává astronomická pozorování a většinu času tráví v Rudolfově alchymistické dílně, zřízené v hradním podzemí, neboť i císař byl posedlý hledáním kamene mudrců. Mistrův oděv doplňoval dar od jednoho perského astronoma: přívěsek v podobě hvězdy na dvojitém zlatém řetězu. Jeho světlý knír spadl na škrobené okruží. Nasál vzduch a mechanicky zkontroloval, zda nosní protéza drží správně na místě. Prezentace nástrojů ho začínala uspokojovat. Sluhové se seřadili podél stěny a s obavami očekávali jeho názor.

Tycho Brahe býval popudlivý a ty nejvdědnější věci ho dokázaly rozčítit nebo i vyvolat strašlivý hněv, který byl o to

2 Soustava propojených kovových prstenců, které mají znázorňovat dráhy nebeských těles. První modely umísťovaly do středu soustavy Zemi.

překvapivější, že astronom během své vědecké práce dokázal projevat neobyčejnou trpělivost: mohl celé hodiny sledovat nepatrný pohyb těch nejbzdálenějších hvězd. Astronom si u sebe naštěstí ponechal svou mladší sestru Sofii, která zařizovala tisíce drobností jeho života, čímž ho ušetřila mnoha konfliktů a jediným úsměvem dokázala způsobit, že lidé bratrovi výstřelky odpustili. Provázela ho v době jeho slávy do Uranienborgu, pak do Prahy na dvůr Rudolfa II., když v Dánsku na trůn nastoupil Kristián IV. Ten totiž na rozdíl od svého otce Frederika nikdy neměl Braheho rád. Kristián astronomovi pod záminkou, že zachází příliš tvrdě se svými poddanými na ostrově Hven, odebral panství a zastavil vyplácení královské penze, ať si své drahé bádání financuje sám. V té době už Tycho Braheho považovali za jednoho z největších vědců té doby, takže mu nedalo potížit najít si jiného mecenáše v osobě Rudolfa II. Habsburského. Panovník ho uvítal v Praze v roce 1599 a sourozenci Braheovi se služebnictvem se usadili na zámku v Nových Benátkách, kde si Tycho zřídil pracovny a pozorovatelný. Po dvou letech se vrátil do Prahy a měl pracovnu rovněž tady na Hradě. Jeho sestra Sofia Braheová byla baculatá ženuška s orlím nosem, tenkými rty a téměř průzračně modrým pohledem, jiskřícím inteligencí. Bratrovi byla zcela oddána, zasvětila mu svůj život a navíc sama projevovala skutečné nadání pro matematické vědy a zejména astronomii. Nyní vklouzla vedle Tychoa a laskyplně se do něj zavěsila.

„Tak co, pane bratře, jsi s instalací spokojený?“

„Ano, ano, začíná se mi to docela líbit. Ještě je třeba rozmyslet si osvětlení a rozmístit svíčky na patřičná místa. Kde je Kepler?“

Skvělý mladý německý astronom mu už rok dělal asistenta. Brahe se nikdy neuvolil ho nazývat jinak než příjmením. Sofia záměrně použila křestní jméno, když odpověděla:

„Johannes je ve své pracovně zahrabaný do tvých pozoro-

vání. Hodně jich využívá, ale teď ho myslím ty jeho výpočty unesly někam na druhou stranu nebes!“

„Tak ho přiměj sestoupit zase na zem! A jelikož večere pořádaná panovníkem je k mé poctě, řekni mu, ať si laskavě odpustí nevhodné poznámky o mém systému uspořádání nebeských těles!“

Přestože Tychona Braheho zcela pohlcovalo ověřování eferid nebo mokrá cesta výroby kamene mudrců, neušla mu sestřina náklonnost k jeho mladému asistentovi. A protože měl Sofii rád, nedokázal jí dosud sdělit, že Kepler zanechal ve Štýrském Hradci manželku, kterou nesnášel, a tři malé děti a že chová zcela zjevné city ke krásné Haně Lundové, jedné ze služebných na hradě, z níž si udělal milenkou i Rudolf. Tato nečistá hra Tychonovi dělala starost, jednou by mohla vyvolat diplomatickou roztržku, která by mohla uškodit i jemu, bez ohledu na řeči, že zatvrzelý svobodný mládenec a nenapravitelný sukničkář Rudolf na Haně nelpí o nic víc než na dalších ženách, které si podmanil. Slavný astronom navíc dobře věděl, že Kepler má odlišný názor na jeho takzvaný „geo-heliocentrický“ systém. Mladý asistent se rozhodně postavil za Koperníkovu heliocentrickou teorii, která podle něj jako jediná mohla vysvětlit určité pohyby nebeských těles a potvrdit jeho výpočty. Tychona Braheho to zlobilo tím spíš, že v hloubi duše věděl, že Kepler má pravdu. Jenže Tychonovi teď táhlo na šestapadesátý rok, zažil už, co je to upadnout v nemilost, a nehodlal se dostat do sporu s církevními autoritami. Tím spíš, že po zveřejnění svých pozorování nebes a pohybu hvězd, jímž se proslavil, se nadále věnoval spíš alchymii. Práce na Velkém díle mu poskytovala látku odpovídající jak jeho vědecké ctižádosti, tak metafyzickým úvahám, které ho s přibývajícím věkem zajímaly stále víc.

„To neopomenu, bratře. A pokud souhlasíš, hned se půjdu postarat o osvětlení, abys něčím tak nezáživným nemusel ztrácet čas.“

„Děkuji, Sofie.“

Tychonovi se ulevilo, i když jistě ne tolik jako služebnictvu, které čekalo na jeho pokyny. Láskyplně sestru pohladil. Vytáhla z kapsáře malou lahvičku.

„Zapomněl na svůj elixír.“

„Díky. To je ale den!“

Tycho si flakonek zasunul do opasku kabátce, vyšel ze sálu a pustil se po úzkém točitém schodišti sestupujícím do podzemí.

Kapitán Josef Kotrba znovu zkontroloval seznam hostů pozvaných na večeři, který mu svým pro něj nečitelně krouceným rukopisem přepsal Rudolfův osobní tajemník. Josef se dostával do let, kdy člověk špatně luští příliš malá písmena, a u každé řádky vzdychl. To náramně pobavilo jeho mladého synovce Matyáše, jehož díky strýci nedávno přijali k palácové strážii.

„Brzy byste, strýčku, měl zajít k optikovi do Židovské ulice,“ vyprskl Matyáš.

„Co bys ještě nechtěl?“ rozčílil se Josef. „Už jsi někdy viděl kapitána stráže nosit okuláry? Vždyť přece netrávím čas čtením, mám dost co dělat s bezpečností tohoto hradu, bludištěm průchodů, tajných chodeb, podzemních prostor a dvojitých stěn. Jako by ho postavili pro potěšení spiklenců nejrůznějšího druhu!“

„Myslíte, že bych jednou mohl navštívit císařův tajný kabinet?“

„To nemám tušení, ale uviděl bys tam jen výplod výstřední mysli, příliš zaměřené na sbírání přírodních podivností.“

„Prý tam má sbírku automatů a jeden vypadá jako nahá žena...“

Josef potlačil úsměv, synovcova nevinnost ho pobavila. Přes svou naivitu byl však Matyáš vynikající voják.

„V tvém věku jsem se, chlapče, zajímal spíš o ženy z masa a kostí! Ostatně mám dojem, že mladá Katka na tebe oněhdy hleděla s velikým zájmem...“

Matyáš zrudl a zakoktal:

„Katka? Jaká Katka?“

„Jako bys nevěděl, uličníku! Ta prsatá Katka z kuchyně, jak nám tehdy přinesla pivo.“

„Ach ta...“ vydechl Matyáš. Moc dobře věděl, o které okouzlující dívce strýc mluví. „No jo, Katka...“

Josef odložil seznam na stůl, u něhož seděl.

„Budeme muset ohlídat na dvacet osob, a pěkně důležitých!“

„A máte nějaký plán?“ zajímal se Matyáš, který hořel netrpečlivostí, aby se zdokonalil ve vojenském umění.

„Dám zavřít všechny přístupy z podzemí, u každé hradní brány budou ozbrojenci a zesílím obchůzky. Dohlédnu taky na to, aby sály a předpokoje zůstaly osvětlené. Jestli máš ale lepší nápad, jsem jedno velké ucho.“

Matyáš pohybem naznačil vlastní nevědomost. Pak dodal:

„Ještě něco, strýčku: moc nerozumím té latině, kterou mezi sebou císařští hosté mluví.“

„To nevádí, Matyáši, věř mi, že když tihle lidé něco chtějí, dokážou to vyjádřit velice jasně.“

Císař Rudolf II. ležel na širokém loži s nebesy, jejichž závěs byl odhnutý, přes sebe měl nedbale přehozené prostěradlo – říjen byl mírný a ještě nebylo třeba zatopit ve velkém krbu – a hleděl, jak se oblékají dvě mladé ženy, které s ním strávily noc. Jedna byla drobná, snědá, vyzáblá, ale náramně vynalézavá milenka. Jmenovala se Otýlie a vladař se rozhodl, že si ji znovu zavolá po večeři, od níž si sliboval zajímavou zábavu. Druhá, vysoká blondýnka kyprých tvarů, se uměla chovat něžně a nevázaně, ale nepřipadalo mu, že jí to skýtá také rozkoš. To byla Hana Lundová. Na hrad přišla před několika lety a Rudolf si ji okamžitě vzal mezi své osobní služebnictvo. V práci byla výkonná a nedělala moc těžkostí s tím, aby vyhověla císařovu nadbíhání. Bez odporu se účastnila jeho erotických hrátek, ale zdálo se, jako by byla nad nimi: tělem se jim oddávala, ale část

její mysl jako by zůstávala stranou všech takových fantazií. Taková skrytá lhostejnost Rudolfovi nevadila, naopak rozněcovala jeho touhu a zvyšovala jeho důvěru v tuto kompetentní a oddanou služebnou.

„Hano, dej mi přinést snídani. A přichystej mi koupel.“

Hana si dopnula šaty, přetáhla přes ně zástěru a vzadu si ji zavázala.

„A zkontroluj, jak to vypadá v jídelně s přípravami na večeri.“

„Ano, Vaše Veličenstvo.“

Uklonila se a zamířila ven z pokoje, kam úzkým oknem zasvítíl sluneční paprsek. Když Hana vycházela ze dveří, Rudolf ji zavolal zpátky:

„Pověz mi, Hano, pořád se vídáš s tím mladým Keplerem?“

„Pořád, Vaše Veličenstvo.“

„A poskytuje ti stejně tolik rozkoše jako já?“

„Já se s ním vídám, ale nic jsme spolu neměli.“

Rudolf se usmál a gestem Hanu propustil. Otýlie se už vytrátila. Když za sebou služka zavřela dveře, Rudolf chvíli zůstal zamyšleně ležet. Navzdory nočnímu rozptýlení a něže obou milenek se mu vrátila jeho stará noční můra. Ocital se v ní v krajině mrazivé samoty pod oloveným nebem před jezerem černé vody. Vstupoval do jezera, klopýtal a snažil se vymanit z prostředka páchnoucího močálu, v jehož bahně se skrývala nejrůznější havěť. Teď se ho zmocňovala melancholie. Obklopoval se snad význačnými umělci a největšími učenci své doby proto, aby tento smutek zaplašil? Vybavil si bouřlivý pobyt malíře Arcimbolda, jehož rostlinné fantazie a nádherné inscenace náramně pobavily celý dvůr, a řekl si, že na chvíli zajde do dílny svého nového chráněnce, Ira Jonathana Spranglera. Opřel se zády o hromadu polštářů a najednou si vzpomněl, že mezi pozvanými večer bude i hraběnka Erika von Beiderbecke, která předešlého roku nešťastnou náhodou na lovu přišla o manžela. Od té doby se vášnivě zabývala zpěvem a vynikala

v něm. Rudolf si mechanicky prsty probíral vous. Hraběnka byla dosud mladá a nesmírně krásná a vladař si řekl, že by byla škoda, kdyby se ve svém vdovství omezila jedině na zpěv. Na druhé straně k dalšímu hostu, tajemné Margaret Dorchesterové, cítil nedůvěru. Neodolatelně ho přitahovala, ale zároveň mu naháněla strach: byla krásná velmi britsky, svou bledost ještě zvýrazňovala olovnatou bělobou, dlouhé rusé vlasy jí rámovaly dokonale oválnou tvář, v níž zářily zelené oči. Říkalo se, že v skrytu pracuje jako špiónka královny Alžběty, což jí v Rudolfových očích dodávalo na dráždivosti. Nebezpečná ženská... Bylo ovšem nutné pozvat také jejího manžela, vévodu Edwarda, starého šlechtice prolezlého revmatismem, který trávil čas jídlem a hraním karet. Císařovo srdce tak kolísalo mezi možnostmi trvalého vztahu se ženou odpovídajícího postavení, která by mu k velké radosti celého rodu dala konečně dědice, a lehkomyšlnou prostopášností s podřadnými osobami. Protáhl si uspokojené tělo: ať o jeho láskách rozhodne osud, on si teď pospíší do alchymistické laboratoře, kde působili lékař Michael Maier a učený Tycho Brahe, dvě veličiny, na jejichž přítomnost zde v Praze byl pyšný. Umění hudby, jak se alchymii říkávalo, nabývalo během času v panovníkově mysli stále větší důležitosti. Jeho knihovna se rozrostla o množství ezotrických spisů pojednávajících o síře a rtuti, zeleném lvu, vejci či alchymistické děloze. Toto hledání ho vlastně uspokojovalo víc, oddal se mu cele tělem i duší: proměna vedoucí k výrobě zlata či kamene mudrců je v první řadě proměnou sebe samého. A možná skončuje s onou úzkostí, která ho ničí. Ve chvíli, kdy se vrátila Hana a přinesla podnos naložený masem, sýrem a chlebem, tedy Rudolf snil o rudém prášku elixíru dlouhověkosti. Když se sklonila, aby podnos položila před panovníka, mohl opět obdivovat dokonalou plnost jejích ňader.

Josef svého synovce Matyáše zavedl do předpokoje v západní věži. Stěny zde byly potažené tapisériemi znázorňujícími

mytologické výjevy s ezoterickou konotací: Merkur se svou holí nesoucí vzkaz Venuši, Herkules trhající zlatá jablka Hesperidek, Theseus tváří v tvář Minotaurovi a mezi dvěma úzkými okny jednorožec pod rozložitým dubem. Mladík s úžasem hleděl na výzdobu, kvůli níž člověk zapomněl, že v místnosti chybí jakýkoli nábytek. Josef položil ruku na překlad krbu, v němž se nacházely pouze dva kozlíky zpodobňující hlavy sirén.

„Chtěl jsi poznat skryté hradní kabinety? Tak pojď za mnou..., jestli nemáš strach!“

Zvědavost v Matyášově mysli dalece přesahovala bázeň. S vyvalenými očima zíral na strýce, jak otočením římsy otevřel část stěny v rohu sálu. Josef vešel na úzké schodiště sestupující do tajných útrob paláce. Na sedmém schodě jakýsi mechanismus vchod za nimi zavřel, takže se ocitli v naprosté tmě. Nezdálo se, že by to Josefa trápilo. Klidným hlasem se otázal: „Jdeš za mnou, Matyáši?“

„Ano, jsem za vámi, strýčku,“ odpověděl chlapec hlasem, v němž ubýlo na sebejistotě. Nechal se vést strýcovými kroky, nepouštěl se železného madla upevněného ve stěně a měl pocit, že sestupují do středu Země. Náhle však Josef, který očividně tato místa dobře znal, otevřel dveře a oba vstoupili do rozlehlého sálu. Jeho strop tvořila řada cihlových kleneb rozdělovaných dlouhými, pečlivě opracovanými trámy. Na stěnách dnem i nocí hořely pochodně v držácích a osvětlovaly obrovskou maketu zaujímající téměř celou místnost. Matyáš přistoupil blíž, aby si ji prohlédl.

„Tak co, vojáčku, nepřipomíná ti ten model něco?“

„Ale ovšem, strýčku, vždyť to je přesný model hradu! Tady je vchod, tady katedrála a tady strážnice, kde jsme byli před chvílí.“

„Blahopřeju, Matyáši, je to opravdu maketa hradu, který máme střežit. Prohlédni si ho dobře, všechno je pečlivě vyřezané ze dřeva a nabarvené, a nás zajímá především to, že každý východ je přesně tam, kde má být. Dej si načas, aby sis všechno zapamatoval, lepší plán téhle budovy nenajdeš.“

Matyáš, okouzlený přesností modelu, zaznamenával všechny detaily a snažil se je porovnávat s tím, co si zapamatoval ze svých obchůzek Zlatou uličkou, kde sídlily panovníkovy strážce, nebo po hradních nádvořích. Hrad byl veliký jako malé město a rozkládal se kolem katedrály, jejíž jedna věž nebyla dostavěná.

„Tady je Bílá věž!“ zvolal Matyáš. „A tady ta Černá!“

„Vidíš, je to jako šachy. Jen máme krále bez královny a víc střelců než jezdců.“

„Kdo ten zázrak postavil?“ zajímal se Matyáš.

„To je záhada,“ šeptl strýc. „Jedna z mnoha.“

Mladý synovec se chvíli bavil tím, že na modelu hledal tra-
sy svých posledních pochůzek, našel domek, kde s Josefem
bydlel, díval se, kde jsou stáje, kde Španělský sál, Vladislavský
sál nebo letohrádek Belveder.

„Když ho člověk takhle vidí, vypadá hrad ještě větší. Jak
máme všechny ty budovy uhlídat?“

„Člověk musí spoléhat na štěstí. Nebo zapálit svíčku svatě-
mu Jiří nebo svatému Vítovi!“

Matyáš věděl, že Josef v hloubi duše nevěří v boha ani dábla,
a tak jen pokrčil rameny.

Mírný pravidelný oheň rašelinou zahříval pec zvanou atha-
nor. V alchymistické laboratoři se sešli tři muži. Proti císa-
ři Rudolfovi a Tychonu Brahemu se u stolu plného křivulí,
destilačních přístrojů a nádob rozmanitých tvarů, trychtýřů
nejrůznějších velikostí, sítěk a hmoždířů činil chlapík s jemnou
podlouhlou tváří, vousem zastřiženým do hranata a špičatými
kníry. Na sobě měl bílou košili, místy propálenou od kyselin,
široce rozhalenou na hrudi. Rudolf byl z těch tří jistě nejméně
trpělivý. Naklonil se nad výheň, jako by doufal, že zahlédne
známky tajemného varu probíhajícího v alchymistickém „vej-
ci“, nádobce uzavřené v cihlové kobce.

„Tak jak na tom tentokrát jsme?“

Maier opatrně odložil hmoždír, v němž právě rozmělnil jakousi sůl s fialovými odlesky na prášek.

„Postupujeme mokrou cestou, Vaše Veličenstvo. Těkavá dusitá sůl, již filosofové říkají ‚universální činidlo‘ a která obsahuje to, co nazývají solí, sírou a rtutí, je nabuzena vlhkým mírným teplem mlžné lázně. O příštím úplňku vyjmeme vejce z jeho temného hnízda.“

„Vždyť to trvá tak dlouho!“ zvolal císař. „Proč nezkusit suchou cestu, která prý vede ke Kameni rychleji?“

„To je náramně nebezpečná cesta, Veličenstvo, a nejsme připraveni jejím nebezpečstvím čelit.“

„Co o tom víš?“

„Největší překážkou, již stavíte mezi kámen mudrců a sebe, je váš spěch, abychom už dosáhli cíle, Veličenstvo. Alchymické zlato musí vznikat také v srdci.“

Rudolf zaraženě dosedl na stoličku, která se pod jeho vahou málem rozpadla. Tycho Brahe pobaveně sledoval tento rozhovor, který se opakoval při každé panovníkově návštěvě laboratoře.

„A co když se rozhodnu suchou cestou vydat já?“ pronesl. „Jak víte, vybavil jsem si za tím účelem vlastní laboratoř v zadní místnůstce svého domu a...“

Rudolf ho gestem přerušil:

„Chcete snad celé město zapálit? A nejen město, ale také hrad? Upusťte od toho šíleného nápadu, milý Tychone. Máte-li času nazbyt, vraťte se ke své astronomické práci. Myslím, že váš mladý asistent Johannes Kepler má pro tuto vědu také skvělé předpoklady: předejte mu své vědění, aby budoucí generace mohly těžit z vaší veliké znalosti nebe a jeho těles! A nezapomeňte na horoskop, který mi dlužíte.“

Tycho Brahe pochopil, že ho tak císař odkazuje zpátky k pozorování hvězd, přinejmenším takovému, které mu vyneslo jeho přízeň. Jenže jeho zaujetí pro alchymii vzrostlo natolik, že se od něj už nehodlal dát ničím odvést. Považoval

však za moudřejší prozatím se stáhnout: Rudolfovy záchvaty hněvu byly pověstné a ve vzteku dokázal být jak slovy, tak činy notně krutý.

„A svému pohlednému asistentovi povězte, aby si hleděl jen svých výpočtů, protože je zřejmě příliš krátkozraký, než aby dohlédl na hvězdy!“

Tycho Brahe pochopil, že to je narážka na Hanu Lundovou. Uklonil se a opustil zavlhlé prostředí alchymické dílny. Jakmile z ní však vyšel, nezamířil k úzkému schodišti vlevo, které vedlo nahoru do předpokoje v přízemí, nýbrž se vydal doprava dlouhou chodbou s řadou těžkých dřevěných dveří, z nichž každé zdobilo bronzové vyobrazení některého antickeho božstva. Prošel kolem Chiméry, Marta a Erýnií, načež otevřel dveře vedoucí do Pythiina sálu – kabinetu věštění. Byla to rozlehlá místnost osvětlená velkým železným lustrem plným svíček. Průvan způsobený Tychonovým příchodem rozkomíhal plamínky, jejichž záře začala po stěnách tančit ve fantastické hře stínů. Stály tam proti sobě dvě řady stolů s kroucenými nohami a za každým stálo křeslo s vysokým vyřezávaným opěradlem. Astronom si nevšímal Ódinových run, vzácných krystalů, kústek ani řebříčkových stonků pro věštění podle čínské *Knihy proměn* I-ťing a vytáhl ze zásuvky skříňku obsahující balíček karet, z nichž každá měla číslo a jméno: byla to věštecká sada tarotových karet, o nichž někteří lidé tvrdili, že pocházejí z faraonského Egypta. Opatrně karty vyňal ze skříňky, zamíchal, sejmul a vytáhl čtyři karty, které rozmístil do kříže. Nejdřív zde byla Hvězda, kterou dobře znal, a vedle ní vlevo Měsíc. Před sebou viděl Poustevníka, obrázek starého filosofa hledajícího pravdu ve světle své skromné lucerny, a pomyslel na kámen mudrců. Docela nahoře pak další otcovský obraz, Velekněz, Tychonovi připomněl jeho strýce Jorgena, jemuž byl v nízkém věku svěřen – Sofia dokonce tvrdila, že Jorgen, který nemohl mít děti, ho svým způsobem unesl –, aniž mu kdo vysvětlil, proč si ho u sebe neponechali rodiče.

Učenec rychle sečetl hodnotu čtyř karet rozložených na stole a získal číslo XIII, označující arkánu beze jména a zobrazující kostlivce. Zachvěl se, jako by kosa, jíž se kostra rozmachovala, jeho bádání vracela mezi Měsíc a hvězdy do nebytí. Tycho se podíval na spodní kartu sejmutého paklíku: bylo tam číslo XVI, zobrazující věž v plamenech zasaženou bleskem a dva muže padající do prázdna v dešti barevných kroužků. Astro- nom se považoval za příliš starého, než aby mohl vzplanout zasažený láskou jako bleskem z čistého nebe. A zažil to ostatně vůbec někdy? Dokázal by milovat dánskou královnu Žofii Meklenburskou, ale uvědomil si, že ho jen využila, aby se pomstila za nevěru svému manželovi Frederikovi II. Tycho si znovu prohlédl arkánu XVI, která mu připadala jako špat- né znamení: nemá tedy před sebou nic než pád. Nebo je to možná jen varování před suchou cestou, právě tou, kterou mu výslovně Rudolf zakázal. Tycho si v této souvislosti vzpomněl na pár nešťastných příhod, kdy nešikovní nebo příliš netrpěliví alchymisté zahynuli, neboť jejichž laboratoř vybuchla a shoře- la. Stejně jako na obrázku, který držel v ruce. Sebral ze stolu karty, složil je do balíčku a uložil do vzácné skříňky. Opustil místnost ve špatné náladě, zmocnila se ho migréna, která ho od nešťastného souboje, v němž přišel o špičku nosu, trápila tak často. Vytáhl z opasku lahvičku elixíru a pořádně se napil.